

Hydrostatiske udløsere monteret forkert

Efter et tragisk forlis iværksatte Søfartsstyrelsen en landsomfattende synskampagne på skibe under 20 BT. Næsten halvdelen af de hydrostatiske udløsere manglede eller var monteret forkert.

Knap halvdelen af redningsflåderne manglede det hydrostatiske udløser-relæ, eller også var det monteret forkert. Ud af 883 skibe, som Søfartsstyrelsen synede sidste år, var udløseren monteret forkert på 223, den manglede på 114, og 23 skibe havde ingen redningsflåde.

Disse tal betegner Søfartsstyrelsen som *foruroligende høje*. Desuden afslørede synskampagnen, at redningsflåden eller udløser-relæet på nogle skibe havde overskredet serviceterminen. På endnu andre var redningsflåden placeret i styrehuset, eller også var den ikke typegodkendt.

Også Søfartsstyrelsen generelle synskampagne afslørede fejl på langt over halvdelen af redningsmidlerne. Det er et led i at gennemgå 20% af alle skibe med en tonnage over 5 og under 20 om året. Der var fejl og mangler på ikke mindre end 162 ud af 238 synede skibe.

Fiskeskibsudvalget holder møde den 27. august. Her skal det bl.a. diskuteres, hvilke skridt der skal tages fremover, og hvordan der skal følges op på synskampagnen på hydrostatiske udløser-relæer.

FOR DIN SIKKERHEDS SKYLD

Thorkild Førby er stærkt bekymret over de mange fejl på redningsflådernes udløser-relæer - både de fejl Søfartsstyrelsen har fundet, men særligt de fejl, der endnu ikke er opdaget. Han kræver nu, at der hurtigt sker noget.

Det er ikke kun Søfartsstyrelsen, der finder fejl på redningsflåderne og udløser-relæerne. En vilkårlig dag, i en vilkårlig dansk havn opdagede en redningsmand tilfældigt, at 9 ud af 31 hydrostatiske udløsere var monteret forkert. Syv af dem var fejlmonteret som på HAVBOEN, der gik ned med tre mand sidste år. Situationen er sandsynligvis den samme i andre havne.

- Det ryster mig voldsomt, at så mange flåder er monteret forkert. For det betyder, at de ikke virker. Heroppe i Hanstholm kom vi alle tæt på ulykken med HAVBOEN, og så er det ikke til at forstå, at så mange stadigvæk ikke er monteret rigtigt. Det fortæller Thorkild Førby, der er næstformand i Danmarks Fiskeriforening og formand for Hanstholm Fiskeriforening. Han fortsætter:

- Folkene sejler ud i god tro, for de mener, deres redningsudstyr er i orden. Når de har grejet med sig, så satser de helt naturligt på sikkerhed og tryghed. Alle forventer, at udstyret fungerer, og absolut ingen kalkulerer med, at det er monteret forkert og derfor ikke fungerer. Det giver en falsk tryghed, og det er faktisk værre end ikke at have noget udstyr med. Teknikken skal virke, særligt fordi kritiske situationer kommer overraskende, hurtigt og ukontrolleret.

Thorkild Førby peger videre på, at problemerne typisk opstår, når flåderne har været til det regelmæssige service-eftersyn og skal rigges til igen.

Lav nye hydrostater

Thorkild Førby klandrer ikke fiskerne, men betegner fejlmontering som *et generelt problem*. Der er også eksempler på nybygninger, hvor begge flåder var monteret forkert, og eksempler på at synsfolk har monteret udløser-relæet forkert og atter andre synsfolk, der overser, at en redningsflåde er bundet fast – og dermed er ubrugelig.

- Problemet er tilsyneladende, at både fiskere, synsfolk og de virksomheder, der har med det at gøre, ikke har den fornødne rutine og sikkerhed i at montere den, fastslår Thorkild Førby.

På denne baggrund foreslår han, at producenterne overvejer, om ikke hydrostaterne kan laves på en anden måde, så de ikke kan monteres forkert.

- De firmaer, der udvikler udløser-relæerne, bør tænke tingene grundigt efter igen og overveje, om de kan konstruere relæerne, så der er mindre risiko for fejlmontering, forslår han.

Dernæst foreslår han, at fiskerne får et værdifuldt dagligt stykke værktøj, for som han påpeger, så opstår fejkilden kontinuerligt, nemlig når flåden har været i land, og skibene får den tilbage og skal montere den igen.

- Risikoen for fejlmontering er der hele tiden. Og der står jo ikke en skibsinspektør i hver havn hver eneste dag. Derfor kan løsningen fx være, at havnesikkerhedsudvalgene, som allerede engagerer sig lokalt, går sammen med en mand - fx en, der er ansat på en redningsstation – og stiller deres service til rådighed, siger han og forklarer nærmere:

- Jeg forestiller mig, at der kan komme en mand og kontrollere flåden, når den

har været i land. Ansvar for at flåden er monteret korrekt vil naturligvis stadigvæk være fartøjs-førerens, i lighed med lodstjenesten, hvor lodsens også er rådgiver for fartøjs-føreren. Sejladsen forbliver altså skippers ansvar. Den viden, vi alle sidder inde med, både producenter, havnesikkerhedsudvalg, arbejdsmiljøtjenesten, Fiskeriforeningen og Søfartsstyrelsen skal bruges til at løse problemet. Vi kan ikke blot sidde og vente på det næste forlis. Der skal ske noget, og det skal ske hurtigt.

Faktaboks:

Check flåden en gang til

- For din egen sikkerheds skyld, så check din hydrostatiske udløser en gang mere.
- Efterse at flåden og den hydrostatiske udløser er monteret korrekt. Og altid efter kølhaling, nybygning og reparation.
- Mange går rundt i den tro, at flåden er korrekt monteret. Men man kan aldrig være for sikker. Check den igen.

TRAGISK FORLIS

Tre erfarne fiskere omkom under tragiske omstændigheder, da HAVBOEN sidste år forliste 2 sømil vest for Hanstholm. Redningsflåden blev ikke udløst, fordi udløserarrangementet ikke var monteret rigtigt.

13. september sidste år forliste HAVBOEN. Efter ulykken blev vraget fundet, og et dykkerhold optog en undervandsfilm af det forliste skib.

Herigennem konstaterede OK-Enheden, at redningsflåden var på sin plads. Det hydrostatiske udløser-relæ havde virket efter hensigten og åbnet sin udløserpal. Men surringsgjorden med den tilhørende slipkrog var monteret forkert til sjæklen. Herved var flådens udløserline og det svage led gjort fast i åbningen under udløserpalen. Resultatet var, at flåden ikke automatisk blev udløst og de tre mand mistede livet.

Redningsflåden havde løsnet sig ganske lidt i sit stativ, men den var ikke blevet helt frigjort, som det er hensigten med det hydrostatiske udløser-relæ. Tværtimod *så har gjorden med slipkrogen ved sin befæstigelse til sjæklen og det svage led holdt redningsflåden fast i stativet*, som det hedder i søulykkesrapporten.

At redningsflåden havde løsnet sig ganske lidt i stativet skyldes, at forbindelsen via det svage led var en smule mere løs end forbindelsen via det hydrostatiske udløser-relæ.

Monteret forkert

OK-Enheden har efterfølgende konkluderet, at redningsflåden ikke blev frigjort automatisk fra skibet, fordi det hydrostatiske udløser-relæ var monteret forkert. OK-Enheden skrev i søulykkesrapporten:

- På grund af en montagefejl har fartøjets redningsflåde ikke kunnet frigøre sig automatisk fra sin surring til stativet, uanset at det hydrostatiske udløser-relæ havde virket. En udløst og oppustet redningsflåde ville have betydet en større redningsmulighed for de skibbrudne.

Skibet havde ingen tegn på skader efter kollision eller sammenstød.

På baggrund af ulykken, og fordi OK-Enheden frygtede, at en sådan montagefejl også er mulig i andre skibe, blev den landsdækkende synskampagne sat i gang.

Artiklen har været bragt i Fiskeri Tidende under "Miljø og sikkerhed"